

POSTANOWIENIE

26 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 26 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko A. T.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na skutek skargi kasacyjnej A. T.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 11 maja 2021 r., VI ACa 166/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) zł - tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego - z odsetkami, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powodowi odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

[PG]

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 11 maja 2021 r. (sygn. akt VI ACa 166/20) pełnomocnik pozwanego A.T. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odnosząc się do przesłanki oczywistej zasadności skargi wskazać należy, że zachodzi ona wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z

17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.). Sąd Najwyższy, rozpoznając nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06).

Uwzględniając powyższe założenia nie można uznać, aby skarżący wykazał oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, która – zdaniem skarżącego - polegała na nierozpoznaniu istoty sprawy i błędnym przyjęciu, że A.T.1 była dłużnikiem powoda na dzień zawarcia umowy darowizny z 11 października 2013 r. i uznała swoją odpowiedzialność na zasadzie art. 299 k.s.h., a powód dysponował roszczeniem, którego ochrony mógł żądać, skutkiem czego Sądy zaniechały przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, co do tego czy zostały spełnione przesłanki z art. 299 k.s.h., faktycznie warunkujące odpowiedzialność A.T.1 na tej podstawie, w tym nie zostało zbadane, czy zaistniały okoliczności uwalniające A.T.1 z tej odpowiedzialności. Ponadto, o ile wierzytelność A.T.1 względem powoda powstała to w dacie 25 maja 2015 r. stanowiąc wierzytelność przyszłą, przy czym w przypadku domagania się ochrony wierzytelności przyszłej powód zobowiązany był wykazać zamiar bezpośredni i celową umyślność A.T.1 w pokrzywdzeniu powoda na skutek zawarcia umowy darowizny, co nie było badane w postępowaniu i której to okoliczności powód nawet nie próbował wykazywać. Na dzień zawarcia umowy darowizny z 11 października 2013 r. nie istniała żadna wierzytelność przysługująca powodowi względem A.T.1, w tym wierzytelność, której ochrony domagał się powód w przedmiotowym postępowaniu. Poza tym pozwany nie był w żadnym stopniu świadomy rzekomej świadomości jego matki w pokrzywdzeniu powoda na skutek zawarcia umowy darowizny (której to świadomości niezależnie od powyższego A.T.1 nie posiadała), ponieważ był wtedy małoletnim dzieckiem. Odnosząc się do

tak uzasadnionej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wskazać należy, że sprowadza się ona jedynie do zanegowania zasadności oceny prawnej wszystkich istotnych okoliczności, które miał na względzie Sąd drugiej instancji orzekając w sprawie, z punktu widzenia zastosowanych w sprawie przepisów prawa materialnego. W żaden sposób nie można uznać, aby niekorzystną dla strony pozwanej ocenę materialnoprawną Sądu drugiej instancji obejmującą wszystkie przesłanki warunkujące odpowiedzialność pozwanego na podstawie art. 527 i nast. k.c. uznać za postać nierozpoznania istoty sprawy. Na rozstrzygnięcia sprawy zasadniczą kwestią prawną było ustalenie, że przesłanki warunkujące odpowiedzialność A.T.1 wobec jej wierzyciela (powódki) na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. ziściły się jeszcze przed dniem zawarcia 11 października 2013 r. umowy darowizny. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera jakiegokolwiek pogłębionego wywodu prawnego wykazującego, aby w tym zasadniczym dla rozstrzygnięcia sprawy elemencie ocena Sądu drugiej instancji była oczywiście uzasadniona, co czyniłoby również oczywiście uzasadnioną skargę kasacyjną. Uwaga ta dotyczy także pozostałych przesłanek warunkujących możliwość uwzględnienia akcji pauliańskiej wierzyciela dłużnika skierowanej przeciwko osobie trzeciej.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego pomiędzy stronami orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ oraz 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

(M.M.)

[a]